

РЕЦЕНЗІЇ

БЕЗПАЛОВА О. І.,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України,
завідувач кафедри поліцейської
діяльності та публічного
адміністрування факультету № 3
(Харківський національний університет
внутрішніх справ)

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2022.3.39>

РЕЦЕНЗІЯ

на монографію «Адміністративно-правові засади формування та реалізації державної політики у сфері обігу зброї в Україні»¹, підготовлену к. ю. н., Шумейко Тетяною Анатоліївною

Як відомо, спільний правовий простір між державами формується на основі певних політико-правових засад, які можуть характеризуватись різною мірою конкретизації в первинному законодавстві такого об'єднання, згідно з яким формується національне законодавство держав-членів об'єднання. У тому разі, коли об'єднання держав складають провідні демократичні та правові держави, що взаємодіють між собою (також із третіми державами) для підвищення ефективності власної діяльності (й це їм вдається), правовий простір відповідного об'єднання у своєму змісті наповнюється прогресивними цивілізаційними правилами і стандартами, що починають поширюватись й на треті держави. Вказане пояснюється тим, що: 1) спільний правовий простір формується на основі найбільш ефективних та цивілізаційно прогресивних правил і стандартів, вироблених у межах правових систем держав-членів об'єднання, а також третіх держав; 2) використання цих правил та стандартів призводить до реальних позитивних наслідків в різних сферах буття держави, суспільства та індивіда. Прикладом цього є Європейський Союз, первинне та вторинне право якого містить найбільш прогресивні цивілізаційні норми, що ефективним чином регулюють суспільно-правові відносини та процеси різних порядків, а тому Україна та низка інших держав адаптують власні правові системи до відповідних стандартів ЄС.

Слід зазначити, що у період з 2017 по 2021 рр. в ЄС було сформоване прогресивне законодавство про обіг зброї, яке дозволяє знизити множину ризиків для безпеки громадян і держав, які зумовлюються обігом зброї. Зважаючи на євроінтеграційні амбіції України, а також на те, що в нашій державі законодавство про обіг зброї залишається архаїчним, правове регулювання режиму обігу зброї ще є неефективним, а суб'єкти реалізації адміністративно-правового механізму формування та реалізації державної політики у сфері обігу зброї функціонують в умовах значних корупційних ризиків, вбачається доцільність у дослідженні можливостей вдосконалення правового регулювання у вказаній сфері в напрямі його європеїзації. Таким чином, актуальність та своєчасність монографії Шумейко Тетяни Анатоліївни не викликає жодних сумнівів.

Структурна побудова монографії є логічною та доцільною, що свідчить про виважений підхід авторки до розкриття теми. Зазначене дослідження базується на комплексному, системному підході, характеризується відповідним рівнем наукових узагальнень, що значною мірою обумовлено і характером дослідницької бази.

¹ Шумейко Т. А. Адміністративно-правові засади формування та реалізації державної політики у сфері обігу зброї в Україні : монографія. Київ : Наук.-дослід. ін-т публ. права, 2022. 462 с.

Комплексний підхід до розгляду проблем формування та реалізації державної політики у сфері обігу зброї в Україні наповнює дослідження багатьма елементами наукової новизни. Зокрема, у ньому вперше визначено актуальні шляхи вдосконалення правового регулювання обігу зброї в Україні, зокрема обґрунтовано доцільність: створення та схвалення Концепції формування та реалізації державної політики у сфері обігу зброї в Україні на період до 2030 року; розроблення та прийняття законодавчих актів, що будуть упорядковувати відносини та процеси у сфері обігу зброї (проекти законів України про обіг зброї (спеціальний та цивільний обіг зброї), про право на самозахист (цивільний обіг вогнепальної зброї)); а також підзаконних актів, які сприятимуть оптимізації формування та реалізації державної політики у сфері обігу зброї (Державної програми з детінізації обігу зброї в Україні на період до 2030 року; наказу МВС України «Про придбання зброї, боєприпасів і спеціальних засобів окремими державними органами»; наказу МВС України «Про Державний реєстр обігу зброї»).

Цінність монографії полягає у тому, що її результатом стало вироблення комплексної та змістовної концепції вдосконалення формування та реалізації державної політики у сфері обігу зброї в Україні. Мета дослідження полягає в тому, щоб на підставі аналізу чинного законодавства, доктринальних положень адміністративно-правової науки сформулювати науково обґрунтовані засади формування та реалізації державної політики у сфері обігу зброї в Україні, а також визначити оптимальні та пріоритетні шляхи розв'язання наявних проблем у досліджуваній сфері з урахуванням національних правових традицій і досвіду зарубіжних держав.

Монографію слід оцінити, як науково-дослідну роботу, що є закінченою. В ній досліджується наукова література, міститься ретельний аналіз законодавства в означеній сфері. В останній частині монографії викладені пропозиції, що стосуються правотворчості та правозастосування, що зумовлює її практичну цінність. Здобувачка добре засвоїла теоретичне надбання, що стосується теми дослідження, вільно оперує категоріями та поняттями, які вироблені юридичною наукою, звертається до праць вчених із суміжних галузей права.

Необхідно відмітити, що рецензована робота виконана на високому професійному рівні. Отримані результати дають можливість вирішити важливі завдання щодо покращення адміністративно-правових засад формування та реалізації державної політики у сфері обігу зброї в Україні.

Монографія може послужити підґрунтям для подальшого вивчення зазначених проблем і викликати інтерес з боку наукових, науково-педагогічних і практичних працівників, а також студентів юридичних закладів вищої освіти і факультетів.

Зважаючи на викладене, монографія Шумейко Тетяни Анатоліївни «**Адміністративно-правові засади формування та реалізації державної політики у сфері обігу зброї в Україні**» рекомендується до друку.

